

nt

naš tednik

DANES v TEDNIKU

ÖVP: Slovenci sami vedo, kaj jim koristi!

stran 2

Fotoreportaža in časopisni odmevi na »Koroška poje«

stran 3 in 5

Portret prof. Huttra ob njegovi 80-letnici

stran 8

Preteklo nedeljo je bila v avstrijski televiziji redna oddaja Narodna glasba iz Avstrije (Volksmusik aus Österreich). V oddaji, ki so jo posneli v Bekštanj, so tudi predstavili skupino »Mladi mi« Zvezne gimnazije za Slovence. Oddajo je oblikoval Günter Antesberger, govoril pa je Arno Patscheider (oba ORF-Celovec). Priznati moramo, da sta vpletla »Mlade mi« tako samoumevno v oddajo, da bo morala rubrika »kafra« (ki je zadnjič malo pogodrnjala v to smer) izginiti iz NT kot kafra. Lepo je b'lo in tudi KTZ se je začela zanimati za naše zборе. Lepo!

(Foto: ORF)

LETO XXXIII. — Številka 10 5. marca 1981 Cena 5.— šil. (7 din)
Poština plačana v gotovini Celovec P. b. b.
Erscheinungsort Klagenfurt Verlagspostamt 9020 Klagenfurt

Zvezni predsednik v obeh jezikih zaključil slavnostni govor — 1200 ljudi na 9. koncertu KKZ »Koroška poje«

Koroška naj vedno poje!

»Koroška naj vedno poje« je vzkliknil avstrijski državni predsednik dr. Rudolf Kirchschläger v obeh deželnih jezikih, presenečen nad prisrčnostjo publike, ki je nedeljski koncert vedno spet prekinjala z večminutnimi aplavzi. Nedeljski koncert Krščanske kulturne zveze »Koroška poje« je obiskalo 1200 ljudi in je bil posvečen tudi spominu 10-letnice smrti dr. Franceta Cigana, ki je dobil za svoje glasbeno delo na Koroškem tudi najvišje glasbeno priznanje Slovenije — Gallusovo plaketo. To je tudi poudaril v svojih pozdravnih besedah predsednik KKZ Lovro Kaselj, ki se je zahvalil državnemu predsedniku Kirchschlägerju, da s svojo prisotnostjo potrjuje slovensko manjšino v njenem zaupanju do svojega predsednika in do avstrijske republike. Že teden prej je bila dvorana razprodana, kljub temu so neomajnejši prihiteli iz vseh predelov Koroške, tako da je moralo več sto ljudi stati ob sedeh. Med častnimi gosti so bili

deželni glavar Leopold Wagner, krški škof dr. Jožef Köstner, celovski župan Leopold Guggenberger, predsednik Narodnega sveta dr. Matevž Grilc, direktor deželnih uradov dvor. svet. dr. Werner Lobenwein, koroški varnostni direktor dvor. svet. dr. Adolf Pichler, koroški vojaški poveljnik div. Michael Annwandter, deželni poslanec iz Trsta dr. Drago Štoka, avstrijski generalni konzul v Ljubljani dr. Weiss, konzul Stern, vodja manjšinskega šolskega oddelka vlad. svet. Rudi Vouk, dvor. svet. dr. Valentin Inzko, ravnatelj Slovenske gimnazije dr. Reginald Vospornik, dvor. svet. dr. Pavle Zablatnik, glavni kandidat KEL Karel Smolle, glavni kandidat Skupnosti južnokoroških kmetov zbor. svet. Ignac Domej, prelat Aleš Zechner, škofijski kancler Mihael Krištof, dekan dr. Janez Hornböck, dekan Josef Walner, kulturni referent deželne vlade mag. Georg Schneider, ak. slikar Valentin

Oman, predsednik Kluba slovenskih občinskih odbornikov Filip Warasch, podžupan Mirko Oraže z vsemi odborniki Enotne liste iz Sel, podžupan iz Globasnice Janez Hudl, pliberški podžupan Fric Kumer ter številni slovenski občinski odborniki iz vseh občin dvojezičnega ozemlja.

Koncert se je začel z avstrijsko himno, ki jo je pela vsa dvorana v obeh deželnih jezikih. Tik pred začetkom koncerta je prispel v koncertno hišo predsednik s protokolarnim spremstvom. Tu so častnega gosta pozdravili predsednik KKZ Lovro Kaselj, podpredsednik KKZ dr. Janko Zerzer, predsednik NSKS dr. Matevž Grilc in člani predsedstva Karel Smolle. Predsednik Zveze slovenskih organizacij dr. Franci Zwitter je dr. Kirchschlägerja pozdravil že na železniški postaji. O nepopisnem vzdušju, ki je zajelo tisočglavo množico med prireditvijo, poročamo obširno v notranjosti lista.

Der Friede beginnt im eigenen Haus

Haben sie herzlichen Dank für diesen überwältigenden Empfang, den sie mir hier bereitet haben. Sie haben mir auch viele Freude damit gemacht, daß am Beginn dieser Feier, ich erlebe es zum zweiten Mal — das erste Mal war es bei meinem Besuch im slowenischen Gymnasium, die österreichische

notwendige Hoffnung haben, daß wir die Aufgaben, die uns gestellt sind, auch wirklich meistern können.

Ich sage sehr gerne, daß der Friede im eigenen Haus beginnt, und ich habe dafür viel Nachweise in meinem Leben erfahren, und ich glaube, daß der Friede in Europa für uns damit

Kirchschläger: Möge Kärnten in aller Zukunft singen — Koroška naj vedno poje!

Bundeshymne in deutscher und slowenischer Sprache gesungen wurde und das sie alle mitgesungen haben. Ich glaube, es liegt darin eine schöne Symbolik und ich bitte sie ein bisschen Symbolik auch darin zu sehen, daß ich heute zehn Stunden Fahrt aufwende um diese zwei Stunden bei ihnen zu sein. Diese zwei Stunden sind es mir als Bundespräsident und auch persönlich als Menschen wert, weil ich damit teilhaben kann an dem Reichtum jener Kultur, die so gut in das Kärntner Land und damit zu Österreich paßt und die sie in ihrem Gesang als slowenischer Kulturverband verkörpern.

Ich will heute keine große politische Rede halten. Ich habe selbst nie gern, wenn man bei Konzerten zuviel redet. Sie alle wollen Freude erleben, gerade am heutigen Sonntag, der in unseren Breiten doch der Freude gewidmet ist. Wir brauchen diese Freude für das tägliche Leben, damit wir den Mut und die

beginnt, daß wir in unserem Haus in Österreich einen Frieden, einen wirklichen Frieden, praktizieren. Wir alle wissen, daß ein Friede nur dann auf Dauer sein kann, wenn er auch mit der Gerechtigkeit verbunden ist und wenn die Menschen untereinander gegenseitige Achtung, gegenseitige Wertschätzung verbindet. Gerade diese gegenseitige Achtung und diese gegenseitige Wertschätzung ermöglicht es uns auch allen hier, gleichgültig welche Sprache wir als Muttersprache sprechen, gleichgültig welchen Beruf wir ausüben, oder wie wir uns sonst verbunden fühlen.

Sie haben das Konzert unter die Devise gestellt »Kärnten singt — Koroška poje«. Möge Kärnten auch in aller Zukunft singen. »Koroška naj vedno poje!«

(Iz pozdravnega nagovora zveznega predsednika dr. Kirchschlägerja na koncertu KKZ »Koroška poje«.)

KOROSKA POJE

KRŠČANSKA KULTURNA ZVEZA

Mogočno je preteklo nedeljo na koncertu Krščanske kulturne zveze »Koroška poje« zadonela zaključna pesem. Združeni zbori pod vodstvom Jožka Kovačiča so koncert zaključili z dvema programatičnimi pesmima dr. Franceta Cigana. »Koroško domovino« je dr. Cigan uglasbil na be-

sedilo znanega koroškega pisatelja in predsednika SPZ Valentina Polanška, »Prisego« pa je harmoniziral na besedilo Ksaverja Meška. »Prisega«, ki so jo spremljali gimnazijci Slovenske gimnazije — zbrani v ansamblu »Jadagani« — je tako užgala, da so jo morali na željo publike ponoviti.

Ob tej priložnosti se Krščanska kulturna zveza zahvaljuje vsem, ki so pomagali organizirati veličastno prireditev »Koroška poje«, zborovodjem, pevkam in pevcem, ki so nastopili.

Zahvljuje se posebej za vse pismene in telefonske čestitke, ki so jih prejeli po koncertu.

ŠKOF PROTI FAŠISTOIDNI
HUNTI

V dramatičnem apelu se je škof Rivera y Damas iz San Salvadorja javno obrnil na »celotno katoliško Cerkev in na vse, ki verujejo v Kristusa«, da nastopajo proti politični in verski diskriminaciji in nasilju hunte v San Salvadorju. Škof Rivera poroča, da v San Salvadorju že zadostuje, če vojaške oblasti najdejo pri prebivalcih sliko mučeniškega nadškofa Romera ali pa sveto pismo. Oboje velja za zločin, za katerega mora z življenjem plačati vsa družina. Posebej škof iz San Salvadorja poziva ameriško vlado, naj ne podpira več vojaške hunte.

100.000 PROTI BROCKDORFU

Doslej največjo demonstracijo proti atomskim elektrarnam je pretekli konec tedna doživela Nemčija. 100.000 demonstrantov se je zbralo v Schleswig Holsteinu in demonstriralo proti elektrarni v Brockdorfu, čeprav je policija izrekla prepoved demonstracije. Policija je več kilometrov pred elektrarno postavila cestne zapreke in pustila tiste demonstrante v bližino elektrarne, ki so se pustili preiskati po orožju. Demonstrantom je pomagal celo ilegalni radijski oddajnik, ki je nasprotnik atomskih elektrarn sproti informiral o akcijah policije.

WAGNER IN SODNIKI

Wagner ne odobrava nastopa avstrijskih juristov, sodnikov, ki so s svojim nastopom v javnosti zbudili vtis, da je v nevarnosti avstrijski pravni red. To sporoča deželna tiskovna služba, ki je objavila posebno pismo Wagnerja predsedniku avstrijskih sodnikov Jesioneku. Wagner meni, da bi odprava višjih deželnih sodišč bistveno olajšala sodniške postopke, vendar se odpravi teh sodišč protivojo sodniki iz stanovsko-političnih vzrokov. »Državni stroj se ne sme spremeniti v državo sodnikov,« je dobesedno dejal Wagner.

ETA IZPUSTILA KONZULE

V soboto je španska teroristična organizacija ETA, ki se bori za totalno avtonomijo Baskov, izpustila vse tri častne konzule, ki so jih držali deset dni v priporu. Ugrabljeni konzuli so bili častni konzuli Avstrije, Urugvaja in Salvadorja. Avstrijskega častnega konzula Koratka so ugrabili v Bilbauu, izpustili pa so ga z obema drugima konzulama v baskovskem mestu San Sebastianu. Za izpustitev konzulov je ETA zahtevala objavo poročila Amnesty International, ki je pripravila poročilo o mučenjih v španskih zaporih. Ugrabiteljem so delno ustregli.

Koroška
je iz srca
zapela...

Nabito polna dvorana, navdušeno občinstvo, ki je nadvse pristrčno pozdravilo zveznega predsednika dr. Rudolfa Kirchschrägerja in se mu zahvalilo za prihod in za besede, zbori, ki so oblikovali prireditev »Koroška poje«: »Jakob Petelin-Gallus« iz Celovca (vodil Janez Tratar), ki ga je ustanovil rajni dr. France Cigan; »Danica« iz Šentvida v Podjuni (Hanzej Kežar); Mešani mladinski zbor ZG za Slovence v Celovcu (Jožko Kovačič); Moški oktet dunajskega krožka (Aleš Schuster); Dekliški zbor iz Sel (Franci Čertov); »Podjuna« iz Pliberka (Hanzej Košutnik) in kot gost »Mirko Filej« iz Gorice (Zdravko Klanjšček). Seveda moramo omeniti tudi ansambel Jadagani, ki ga sestavljajo gimnazijci.

Bila je prireditev, vredna tudi spomina dr. Franceta Cigana, umrlega pred desetimi leti. Kakor je poudaril predsednik KKZ Lovro Kaselj, posveča KKZ svoj osrednji koncert zaslužnim kulturno-prosvetnim delavcem. Tako je počastila že Milko Hartmanovo, Matija Tomca in pred dvema letoma Pavla Kernjaka

Seminar o občinskih listih

Svoja strokovna šolanja je nadaljeval Klub slovenskih občinskih odbornikov preteklo soboto v domu sindikatov v Hodišah. Tokrat so se zbrali pod vodstvom tajnika kluba Mihe Zabltnika uredniki in sodelavci občinskih listov. Enotne liste že dalj časa izdajajo zanimive in dobre občinske liste. Kako bi jih še izboljšali, o tem pa sta na seminarju Kluba govorila glavni urednik znanega dunajskega mesečnika »Extrablatt« Harald Irnberger (naša slika) in namestnik glavnega urednika NT Borut Sommeregger.

ÖVP: Slovenci sami vedo,
kaj jim koristi!

Na tiskovni konferenci, ki je bila 23. februarja 1981 v Celovcu, je generalni sekretar Avstrijske ljudske stranke Sixtus Lanner dejal, da je ÖVP zainteresirana za skupno postopanje s slovensko narodnostno skupnostjo na Koroškem.

»Mislimo,« je dejal Lanner, »da imajo pripadniki manjšine pravico, da soodločajo o njihovem življenjskem prostoru ter kulturni podlagi. Zato imamo v našem konceptu jasno zasidrano »skupno«; popolnoma napačno je, da se pripad-

nikom manjšine ukazuje ali predpisuje, kaj je zanje in zgodovino važno in kaj ne. Slovenci to vedo sami najbolje, zato je njihovo sodelovanje za nas odločilno.

V nadaljnjem je generalni sekretar ÖVP kritiziral kanclerja Kreiskega, ki je po mnenju ljudske stranke večkrat poskušal odločiti brez prizadetih.

ÖVP pa je po mnenju Lannerja vedno stala na stališču, da ni zadosti, da se pusti zastopnikom, da izražajo svoje želje, ampak je važno, da se tem željam da tudi primerna teža.

Namestnik dež. glavarja Knafel je istega dne izjavil, da ÖVP slej ko prej stoji na stališču, da je narodna skupnost na Koroškem obogatitev. Omenil je predsednika NSKS dr. Matevža Grilca, ki je na pogovorih 6. februarja dejal, da bi bilo smiselno, ako bi zastopniki političnih strank na Koroškem priznali manjšino in jo videli kot obogatitev. Ferrari je na to odgovoril, da je za FPÖ manjšina obogatitev dežele, temu mnenju pa sta se pridružila tudi Wagner in Knafel. Knafel je dodal, da za ÖVP to vprašanje pravzaprav ni bilo nikoli vprašanje, marveč, že dalj časa samoumevno.

Znanega slovenskega gostilničarja Mihija Antoniča z Reke pri Šentjakobu so pretekli teden obiskali zasebni gostilničarji iz Slovenije. V pogovoru z Mihijem Antoničem, ki je odličen strokovnjak in poznavalec turizma, so gostje iz Slovenije razpravljali o zimskem in poletnem turizmu na južnem Koroškem. Po razgovoru na Reki so si gostilničarji še ogledali počitniški vasi Schönleiten in Seeleiten ob Baškem jezeru.

Odlično je koncert povezoval podpredsednik KKZ dr. Janko Zerzer.

TEDNIKOV KOMENTAR

... karavana gre naprej

BORUT SOMMEREGGER

TEDNIKOV KOMENTAR

»Koroška naj vedno poje«, je vzkliknil avstrijski predsednik dr. Rudolf Kirchschräger v slavnostnem nagovoru na nedeljskem koncertu Krščanske kulturne zveze. Slovenski vzklik državnega predsednika ni samo vljudnostna poteza, ampak prihaja iz prepričanja osebe, o kateri imamo vsi upravičen občutek, da se načelno zavzema za manjšino, njen obstoj in razvoj. Občutek imamo, da so tudi nekateri politiki »zaznali nujno časa in se počasi odmikajo od svojih stališč«. Dolga leta smo imeli občutek, da je za poprečnega avstrijskega politika manjšina le trn v peti, ki jo je treba čimprej asimilirati. Ravno isti

politiki pa so se seveda v čudni miselni akrobatiki hipoma prelevili v največje zagovornike manjšinskih pravic, kadar je beseda tekla o Južnem Tirolu.

Veliko časa in potrpljenja je bilo treba, da so vsaj na Dunaju kazali pripravljenost, da odstopijo od svojih protimanjšinskih stališč; gotovo so k temu pripomogle najrazličnejše akcije obeh osrednjih organizacij, levji delež pri zboljanju notranjepolitične klime so opravili brez dvoma solidarnostni komiteji. Upam si trditi, da bi bili marsikateri napor z zaman, če se ne bi v to delo vključila kulturna

društva s svojima centralama, ki so korak za korakom odpirala pot slovenski kulturi v avstrijski družbeni prostor.

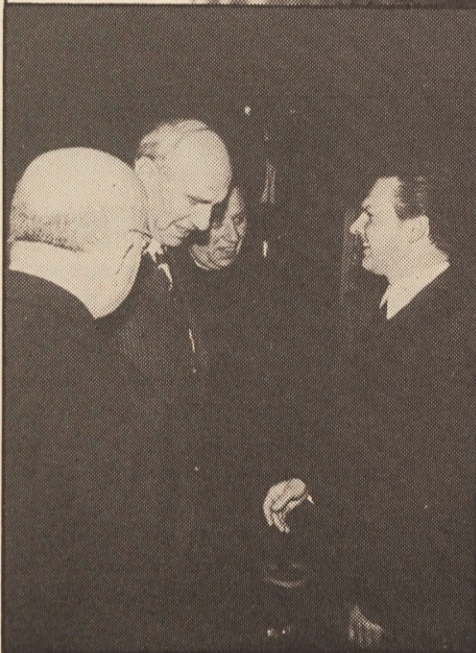
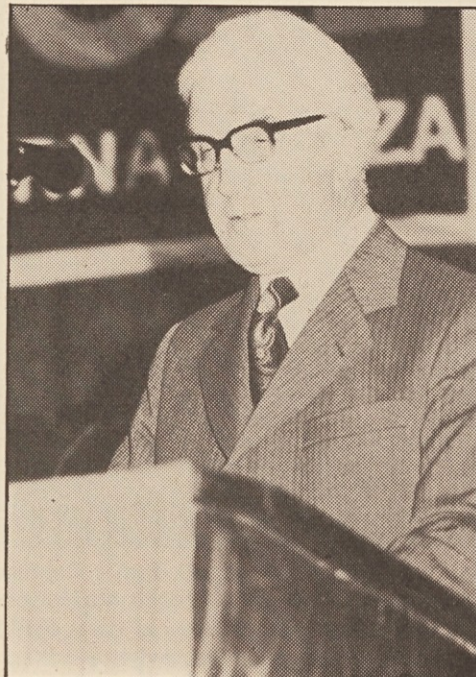
Načelna pripravljenost koroških politikov, da resno razglablajo o željah manjšine, sicer ni epohalni dosežek, vendar nam ustvarja upanje, da se bodo stvari tudi na deželni ravni premaknile. Vsak od prizadetih pa si je na jasnem, da to niso samo razgovori »o vremenu«, tega se zavedajo tako prizadeti politiki, še bolj pa predstavniki narodne skupnosti, ki z vso odgovornostjo zastopajo interese manjšine.

Razumem, da marsikomu ta razvoj manjšinske politike ne paše. Nihče od teh pa, ki načelno nasprotujejo pogovorom, še ni našel pametnega protiarargumenta. Eden od teh, ki čisto nesrečno opazujejo razvoj političnih dogodkov, je parlamentarec ÖVP Paulitsch. V parlamentu sicer sedi v zadnjih vrstah in že dolgo nismo ničesar slišali o

njegovih predlogih k notranjepolitičnemu položaju, zato pa tem raje useka po slovenski narodni skupnosti.

Tako smo pred kratkim slišali, da je državnemu zboru na debelo in široko razlagal, da so samo slovenski časopisi vzrok, da na Koroškem ne najdejo skupne besede. Zakaj? Ker je ves slovenski tisk proti Avstriji. Zdaj nas pa je zalotil ta premeteni Paulitsch. Vendar: Kakor nas malo skrbi, koliko uspeha ima Paulitsch v parlamentu, toliko naj si beli ubogi zakotnik Paulitsch glavo o slovenskem tisku. O njegovih neumnostih pa naj razpravlja njegova stranka. To ni naš problem. Naš problem je le, koliko resno je treba jemati resne predloge njegove stranke, če jih njej lastni parlamentarec z nepremišljenimi besedami podira. Kljub vsemu: Paulitschi bodo prej ali slej odstopili s političnega odra. Ker so zamudili čas. Še dolgo pa bosta manjšina in večina govorili o nedeljski prireditvi. Ta je bila usmerjena v bodočnost.

ob njegovi 80-letnici. Rajni dr. Cigan je obogatil našo glasbeno paleto s lastnimi skladbami in priredbami, rešil je številne starodavne ljudske napeve v dobesedno zadnjem trenutku. Kot učitelj glasbe je vzgajal in navduševal našo mladino za slovensko pesem in s tem storil narodu neprecenljivo uslugo. To dokazujejo tudi priznanja, ki jih je sprejel v SR Sloveniji. »Šele ob urejanju njegove zapuščine je prišlo na dan, kako ogromni so sadovi njegove neumorne marljivosti v prid slovenske kulture na Koroškem. Zaradi tega se spodobi, da se ga ob 10-letnici njegove smrti hvaležno spomnimo,« je dejal med drugim Lovro Kaselj. Po prireditvi je sledil kratek sprejem v Mohorjevi, ki se ga je udeležilo celotno spremstvo zveznega predsednika. V imenu Mohorjeve je pozdravil odličnega gosta ravnatelj Janez Hornböck. Letošnji Prešernov nagrajenec Valentin Oman je izročil predsedniku Kirchschrägerju v spomin na srečanje s koroškimi Slovenci grafiko. Zvezni predsednik se je dalj časa zadržal v prisrčnem pogovoru s koroškimi Slovenci.

K SLIKAM LEVO: predsednik KKZ Lovro Kaselj. — Rektor Doma v Tinjah pozdravlja predsednika. — Glasbeni vodja koncerta profesor Jožko Kovačič. — Sr. Lucija Klemenjak z državnim predsednikom. — Deželni glavar Leopold Wagner in predsednik Kluba slovenskih občinskih odbornikov Filip Warasch. — SREDINA: Mešani pevski zbor »Danica« iz Šentvida v Podjuni. — Predsednik ZSO dr. Franci Zwitter pozdravlja zveznega predsednika. — Dr. Kirchschräger in predsednik Narodnega sveta dr. Matevž Grilc. — Dekliški zbor s Sel vodi Franci Čertov. — DESNO: Po koncertu se je predsednik dalj časa zadržal v Slomškovem domu — v njegovem spremstvu: tajnik KKZ Nužej Tolmajer in predsednik NSKS dr. Matevž Grilc. — Hanzi Kežar vodi MPZ Danico. — Ravnatelj Slovenske gimnazije dr. Vosperek in predsednik. — Hanzi Košutnik vodi MPZ Podjuna. — MED ODMOROM: deželni glavar Leopold Wagner, družina Vosperek in zastopnik NT Borut Sommeregger. Fotoreportažo z obiska zveznega predsednika so pripravili Franc Wakounig, Emil Stingler in Franc Stingler.

PRIREDITVE

Dia predavanje Francija Kroplunika
»V HRIBIH SE DELA DAN«
Prireditelj: SPD »Borovlje«
Kraj: Društvena soba v Borovljah,
Dolichgasse
Čas: petek, 6. marca 1981, ob 19.30
uri

Ob 100-letnici smrti F. M. Dosto-
jevskega
Monodrama
»SANJE SMEŠNEGA ČLOVEKA«
Prireditelj: Gledališče Forum in
Kulturno-informacijski center SFRJ
v sodelovanju s slovenskimi organi-
zacijami Dunaja
Kraj: Theater Forum, Porzellangas-
se 50, 1090 Dunaj

Čas: ponedeljek, 9. marca 1981, ob
19.30 uri
Nastopa: Slovensko narodno gleda-
lišče iz Ljubljane
Vstopnice šil. 60.—, dijaki, študenti,
upokojenici šil. 30.—.

Slovensko kulturno društvo »Bilka-
Bilčovs« prireja plesni tečaj za
ROCK'N
ROLL
20 tečajnih ur
Vodi: Gregor Krištof
Začetek: 15. marca 1981, ob 18. uri
Cena za 20 ur: 350.— šil.
Prijave sprejema gostilna Ogris (Mi-
klavž) tel. 04228/2249 v Bilčov-
su/Ludmannsdorf.

REDNI OBČNI ZBOR

Prireditelj: SPD »Dobrač« na Brnci
Kraj: gostilna pri Prangerju v Zmoti-
čah

Čas: nedelja, 8. 3. 1981, ob 19.30 uri
Po občnem zboru bo dia-pozitivno
predavanje o Srednji Aziji.

Predava: Mirko Kunčič

Slovenska prosvetna zveza in
Krščanska kulturna zveza v Celovcu
vabita na

SEMINAR ZA ODRSKO DEJAVNOST
ki bo v nedeljo, 8. 3. 1981, ob 8. uri
zjutraj, pri Miklavžu v Bilčovsu, in
bo trajal do popoldneva.

Vsaka, še tako majhna prireditelj
zahteva lično, scensko, glasbeno in
kostumsko opremo. Zato so vab-
ljeni vsi, ki se zanimajo za to pod-
ročje, ali imajo z njim opraviti.

Drugi del seminarja bo v nedeljo,
22. 3. 1981, ob 8. uri zjutraj v Kultur-
nem domu v Šentprimožu.

Andrej Šuster-Drabosnjak

»IGRA OD ZGUBLANIGA SINA«

Prireditelj: SPD »Zila« v Bistrici na
Zilji

Kraj: Kulturni dom v Bistrici v Zilji
Čas: nedelja, 8. 3. 1981, ob 14. uri
Nastopajo igralci SPD »Drabos-
njak« iz Kostanj.

DOM v TINJAH

Od petka, 6. marca, ob 18. uri, do
nedelje, 8. marca, ob 13. uri
DUHOVNE VAJE ZA MOŽE IN OČE-
TE, slovensko
»Poslanstvo moža v družini, družbi
in cerkvi«
Vodi: prošt Franc Brumnik

V soboto, 7. marca, od 13. do 17.00
TEČAJ ZA SADJARJE IN KMETE
»Praktični tečaj o vzgoji in rezi sad-
nih dreves«

Kraj: na posestvu g. ek. sv. Gojerja
v Lovankah pri Dobri vasi
Vodi: dipl. inž. Franc Lombergar

V nedeljo, 8. marca, od 9. do 17.00
TEČAJ ZA SPRETNE ROKE: Sten-
ske zvezde
Vodi: sr. Lucija Klemenjak

Šentvid: Kdo pa so ti našemljeni pajaci?

Ne samo odrasli, ampak tudi
otroci in mlajša mladina šentviške-
ga okoliša si znajo pripraviti prijet-
ne in sproščene ure. Slovensko
prosvetno društvo Danica je ponu-
dilo tako svoje prostore v Kultur-
nem domu kot tudi organizatorič-
no pomoč — to ponudbo so vsi
potrdili s tem, da so prišli v sobo-

omenjene agenture so nekateri kar
v nahrbtnikih nosili dobro voljo v
dom. Glasbeni okvir so prevzeli
Franci Schwarzl, Silvester Jernej
in Franc Pegrin ter priznani bitan-
sambel »Veseli gramofon«. Vsem
umetnikom — godcem — so se
plesalci oddolžili z živim sodelo-
vanjem.

to na otroški ples. Pajaci, indi-
jančki, kavboji in druge fantastič-
ne osebnosti iz vseh mogočih slo-
jev in poklicev so prevzede koman-
do v Kulturnem domu. Kot smo
zvedeli iz zanesljivih ust, je ključar
doma moral predati ključ na zla-
tem pladnju — tako agentura
»pustmastenokoliust«.

Za razvedrilo so vsi sodelujoči
poskrbeli sami. Po informacijah

Otroški pustni ples je v tem kra-
ju že tradicija in vsak je opazil, da
fantazija pri pripravi mask, oblek
ne pozna meja. Kot nam je foto-
graf ves zadihan in z zasanjanimi
očmi povedal, ima on občutek, da
so tu pravi diamanti, kar se tiče
osnovanja oblek in kostumov. On
pravi, da je to prava pot. Tudi mi
kličemo: kar tako naprej!

Redni občni zbor SPD »Bisernica«

Pred kratkim so se v Celovcu
zbrali člani in sodelavci Slovenskega
prosvetnega društva »Bisernica«
na svojem rednem občnem
zboru. Po krajšem delovnem poro-
čilu je tajnik društva, dr. Mirko
Messner, razčlenil nekaj proble-
mov, ki se z njimi soočajo sodelavci
tega prosvetnega društva. To je
v prvi vrsti dejstvo, da je »Biserni-
ca« v poslednjih letih stala v senci
osrednjih prosvetnih ustanov v Ce-
lovcu in da številni njeni morebitni
celovški člani sodelujejo v doma-
čih prosvetnih društvih po dvoje-
zičnem ozemlju, tako da za vklju-
čevanje v celovško društvo občut-
ljivo primanjkuje časa. Pomena je
tudi to, da so se socialni sestav
»celovških Slovencev« v zadnjih le-
tih spremenili. Čedalje več naših
rojakov, v prvi vrsti delavcev in na-
stavljenec, se zaposluje in zate-
gadelj dostikrat tudi naseljuje v
Celovcu. Središče njihovih živ-
ljenjskih interesov (materialnih in
kulturnih) tako polagoma postaja
sam Celovec. Iz izkušnje pa vemo,

da takšni geografski odtujitvi od
domačih krajev pogosto sledi tudi
kulturalna oz. narodna odtujitev. To
pa nikakor ni usodno in nespre-
menljivo. Načrtno in široko zasno-
vano prosvetno-kulturno delo med
»Celovčani« lahko prispeva svoj
delež k temu, da Celovec ne bo po-
stal nekakšen ponemčevalni mag-
net (kakršen je Dunaj na primer za
gradiščanske Hrvate), temveč, da
bodo tudi celovški Slovenci razvili
svojo avtohtono kulturno delo,
ohranili svojo narodno identiteto.
Prispevati k temu — to člani »Bi-
sernice« štejejo kot svojo osrednjo
nalogo v naslednjih letih. O kon-
kretnih korakih v tej smeri pa je na
občnem zboru tekla živahna in
stvarna diskusija. Ta in oni predlog
se je v pogovoru razvil. Soglasno so
prosvetaši »Bisernice« še sklenili
delovni načrt za naslednjo poslovno
dobo in si izvolili novi odbor: bla-
gajnik Hanzl Weiß, tajnik Mirko
Štukelj in predsednik dr. Joža
Messner.

Opozorilo

Spoštovane bralce moje pu-
blikacije »Popis koroških utra-
kvističnih šol do leta 1918« pro-
sim, naj ne zamerijo, če jih opo-
zorim, naj popravijo nekaj na-
pak, ki so se žal vrinile v tekst.
Na strani 14 je treba med
imeni »Strojna« in »Tunel« vklju-
čiti ime »Črneče« in besedilo »8
nemških šol (5 k Italiji...«), po-
praviti v »9 nemških šol (6 k Ita-
liji...«) in pred imenom »Na-
borjet« na isti strani vključiti
»Rute (pri Trbižu)«.
Isto velja za stran 54. Na tej
strani je treba med imeni »Stroi-
na« in »Tunnel« vključiti
»Tscherberg« in besedilo »8
deutsche Volksschulen (5 an

Italien...«), popraviti v »9
deutsche Volksschulen (6 an
Italien...«) ter pred ime »Mal-
borghet« dati ime »Greuth-
Grünwald.«

Ime za šolski okoliš
»Annabichl-Anapihl« na straneh
33 in 74 je treba pojasniti od-
nosno dopolniti z dvema imeno-
ma. Prvotno se je »Annabichl«
imenoval le dotični grad. Šolski
okoliš pa, v katerega sta spada-
li tudi naselji Zgornja Goričica
(tudi Zgornje Goriče) in Spodnje
Goriče (nemško Ober- und Un-
tergoritschitzen), je nosil, kakor
povzamem iz Mira z dne 20. 5.
1894, ime Goričica; danes je to
vse samo »Anapihl.«

R. Vouk

Ne samo v Kulturnem domu v Šentprimožu, ampak tudi v Celovcu so
praznovali starši s svojimi otroki pusta. Pristrčno otroško maškerado so
pripravili v celovškem dvojezičnem vrtcu »Naš otrok«, ki ga v obliki sa-
mouprave vodijo starši, v otroškem vrtcu pa so nastavljene vrtnarice s
strokovnimi izpiti. Kot kaže naša slika, je pri otrocih še vedno najbolj
priljubljen Divji zapad, v katerem ne manjka kavbojev in indijancev.

ROŽ-PODJUNA-ZILJA

Radiše

V okviru štirinajstega pevskega
srečanja »od Pliberka do Traber-
ka«, je preteklo nedeljo nastopilo v
Kulturnem domu na Radišah osem
pevskih zborov iz avstrijske Koro-
ške in Slovenije.

Kot prva zbor sta zapela doma-
ča dva: moški, pod vodstvom To-
maža Ogrisa ter mešani pevski
zbor SPD Radiše pod vodstvom
Stanka Wrulicha. Za domačini je
zapel najmlajši zbor z najmlajšim
dirigentom Janezom Košutnikom
— moški pevski zbor »Kralj Mat-
jaž« iz Libuč. Mešani pevski zbor
SPD »Gorjanci« iz Kotmare vasi, je
zapel pod vodstvom Stanka Wruli-
cha. Moški pevski zbor »Edinost«
iz Pliberka je dirigiral Folti Hart-
man. Za našimi domačimi zbori pa
so razveselili publiko s svojim na-
stopom pevci iz sosednje Sloveni-
je. »Šentanelski pavri«, z zborovod-
jo Mitjo Šipkom, nato pa sta zape-
la vsem ljubiteljem zborovske pes-
mi znana moška zbor »Fužinar« iz
Raven na Koroškem pod vodstvom
Branka Čepina, nato pa »Vres« s
Prevalj, ki ga je dirigiral Jožko
Kert.

Poslušalci, ki se jih je zbralo
polno dvorano, so uspelo srečanje
nagrajevali z bučnim aplavzom.

Beljak

Kar se zdi v drugih mestih Koro-
ške, npr. v Velikovcu ali Celovcu,
nemogoče, zmore beljaški urad za
kulturo pod vodstvom višjega urad-
nega svetnika (OAR) Adolfa Sche-
rerja: Janko Messner, koroški slo-
venski pisatelj, je bral 18. februar-
ja iz svojih del.

Mala dvorana Rotovža je bila
polna poslušalcev, ki se zanimajo
za literaturo.

Messner je bral predvsem iz svo-
je nove knjige »Kärntner Heimat-
buch«, pa tudi iz doslej neobjavlje-
nih del. Avtor posrečeno obravna-
va slovenski manjšinski problem
naše dežele zlasti s samoironijo,
ki meji tu pa tam že na sarkazem.

Prisrčen aplavz po vsaki prebra-
ni zgodbi je dokazoval, da v litera-
turi zna zadeti žebelj na glavo.

Po branju je bila še zanimiva
diskusija, vsa mirna in pametna,
skratka bil je to prisrčen, kulturno
čist, zlasti pa poučen večer.

Otroški vrtec »Naš
otrok/Unser Kind«, v Celov-
cu, 10.-Oktober-Straße 25

išče čistilko
za dnevno delo od ponedelj-
ka do petka, od 17.00 do
18.30 ure.

Zagorje

Iz štirih podružnih cerkva in far-
ne cerkve je naznanjal mrtvaški
zvon, da je 4. svečana nehalo biti
plemenito srce Opetnikove matere
Ane Linče v Zagorju.

Dobrih štirideset let je kmetova-
la na Opetnikovem domu v veri, da
je poleg dela potrebna tudi služba
naši cerkvi in narodu. Lani je bila
za visok 80-letni življenjski jubilej
počaščena od predstavnikov ži-
trajske občine, a letos smo jo v 81.
letu življenja, 7. februarja 1981, po-
ložili materi zemlji na farnem po-
kopališču v Šentlipšu k telesnemu
počitku.

Ker pa je pokojna tudi verovala
v Božjo voljo, nam govori:

»Ne žalujte, dragi moji in ne jokaj-
te za me.
Bog mi uro je odločil, ure moje so
prešle.«

Pogrebne obrede je opravil prov.
g. dr. Miroslav Ostrovsky, prihiteli
pa so tudi župnik iz Suhe č. g.
Igerc in v njih pogrebni molitvi mo-
lili v veri upanja in ljubezni: Gren-
ko je ločiti se od svojih ljubih. A
sladko je upanje, da v nebesih
vid'no se.

S primernimi žalostinkami so se
oddolžili rajni materi v cerkvi ter
ob grobu cerkveni pevci pod vodst-
vom Janeza Petjaka. Primerno in
vzorno pa bi bilo, da se zvestim
članom fare pevci tudi ob slovesu
od hiše žalosti oddolžijo s primer-
no žalostinko.

Viem da ma.te vsi no.t, a smrt je
za vsa.e.ha sa.m hn bart,
t.pruv.bart pa t. šlijbart.

Vsem hčeram z družinami izre-
kamo naše iskreno sožalje!

ČESTITAMO

Prejšnji teden je v Šmihelu pri
Pliberku praznoval zvesti bralec
našega lista g. Valentin Čebul, Pa-
šovnikov oče, svoj 77. rojstni dan.
Ob tem jubileju mu iskreno česti-
tamo in mu še v naprej želimo
mного zdravja in veselja.

Na Letini pri Šmihelu je prazno-
val Albin Wautsche, Mačkov oče,
svoj 75. rojstni dan. Tudi njemu iz
srca želimo mnogo zdravja in ve-
selja.

Jože Broman iz Šmarjete v Rožu
pri Pliberku je praznoval konec fe-
bruarja 70 let.

Marija Šlemic iz Svetne vasi sla-
vi 75-letnico. Tudi njej iskrene čes-
titke.

Rozviti in Janku Kumerju se je
rodil prvorojenček Marko. Mladim
staršema prav posebej čestitamo.

Časopisi o koncertu

Jubel um Kirchschräger bei Kärntner Slowenen

Klagenfurt — Stürmischer Applaus für Bundespräsident Dr. Rudolf Kirchschräger im Klagenfurter Konzerthaus: Das Staatsoberhaupt besuchte gestern als Ehrgast das jährliche Konzert »Koroška poje — Kärnten singt« des christlichen Kulturverbandes der Kärntner Slowenen.

In seiner Begrüßungsansprache betonte der Obmann des Kulturverbandes, Lovro Kaselj, die vorbildliche und korrekte Einstellung des Bundespräsidenten zur slowenischen Volksgruppe, die er mit seinem Besuch neuerlich unter Beweis stelle. Kaselj unterstrich auch, daß Kirchschräger der erste Präsident der Republik ist, der die Loyalität der Volksgruppe zum österreichischen Vaterland persönlich honorierte.

Kirchschräger bedankte sich für den »überwältigenden Empfang« und zeigte sich erfreut darüber, daß bei der in slowenischer Sprache gesungenen 3. Strophe der Bundeshymne »Sie alle mitgesungen haben«.

Als der Bundespräsident seine Ansprache mit dem Satz »Möge Kärnten auch in aller Zukunft singen — Koroška naj vedno poje« in beiden Landessprachen beschloß, war der Jubel perfekt.

Neben LH. Wagner, Bischof Dr. Köstner, Bgm. Guggenberger, Mil.-Kdt. Div. Annewandter, Gend.-Oberst. Ortner wurde eine Reihe von Persönlichkeiten des öffentlichen Lebens begrüßt. Acht Chöre — ein Gastchor aus dem italienischen Görz — gestalteten dann das Programm.

Eine Überraschung gab es für Kirchschräger bereits am Bahnhof. Zur Begrüßung hatte sich auch der Obmann des linken Zentralverbandes Zwitter eingefunden. Bekanntlich hatte der Zentralverband, wie berichtet, dagegen protestiert, daß Kirchschräger an dem Konzert teilnehme, daß dem Emigranten Dr. France Cigan, dem bedeutendsten Volksliedsammler der Kärntner Slowenen, gewidmet sei. Kleine Zeitung, 2. marca

tionelles Chorkonzert »Koroška poje« (»Kärnten singt«) gab. Nachdem die österreichische

Kirchschräger na prireditvi »Koroška poje«

CELOVEC, 1. marca — Danes popoldne je bila v dvorani celovškega Doma glasbe tradicionalna glasbena prireditev »Koroška poje«, ki jo je organizirala kulturna zveza Narodnega sveta koroških Slovencev. Sodelovalo je več slovenskih pevskih zborov iz koroških krajev.

Prireditve se je kot častni gost udeležil tudi predsednik avstrijske republike dr. Rudolf Kirchschräger. Spremljal ga je koroški deželni glavar Leopold Wagner.

Delo, 2. marca 1981

Hymne auf deutsch und slowenisch gesungen worden war — auch die rund 1000 Besucher

Ravnatelj msgr. Hornböck pozdravlja predsednika v Mohorjavi.

stimmten ein —, kam der Bundespräsident auf den Symbolcharakter der Veranstaltung zu sprechen. »Wir Österreicher mögen zeigen, daß wir gewillt sind, im eigenen Hause Frieden zu halten,« sagte das Staatsoberhaupt und rief zu Gerechtigkeit sowie gegenseitiger Achtung und Wertschätzung auf. Das Programm — dargebracht anlässlich des 10. Todestages des Volksliedsammlers Dr. Cigan — bestritten acht Chöre.

Kirchschräger war ausschließlich zu dem Konzert nach Kärnten gereist. Er verließ Klagenfurt noch in den frühen Abendstunden. Der Obmann des Kulturverbandes, Lovro Kaselj, bezeichnete in seiner Begrüßungsansprache Kirchschrägers Verhalten in der Volksgruppenfrage als »vorbildlich korrekt«.

Kärntner Tageszeitung, 3. marca 1981

O »Koroška poje« je obširno poročal avstrijski tisk. Na tej strani prinašamo poročila koroških dnevnikov in ljubljanskega Dela. Poleg tiska so obširno poročali koroški radio, tržaški radio RAI in slovenske oddaje ORF. Vest je prinesla tudi RTV Ljubljana.

Pogled na častne goste koncerta.

Ein umjubeltes Chorkonzert

Das Klagenfurter Konzerthaus war Sonntag nachmittag erfüllt von Freude und Begeisterung: Als erster Präsident der Republik Österreich zeichnete Dr. Rudolf Kirchschräger das traditionelle Chorkonzert »Ko-

naj vedno poje« das Motto des Konzertes »Kärnten singt« zu einem bedeutsamen Wunsch erhob.

Der Obmann des Kulturverbandes, Lovro Kaselj, konnte außer dem Bundespräsidenten noch Landeshauptmann Wagner, Bischof DDr. Köstner, Bürgermeister Guggenberger, den österreichischen Generalkonsul in Laibach, Dr. Weiß, Sicherheitsdirektor Hofrat Dr. Pichler, Polizeidirektor Hofrat Dr. Kreuzberger, Militärkommandant Div. Annewandter, Landesgendarmierkommandant Oberst Ortner, den Obmann des Rates der Kärntner Slowenen Dr. Grilc, LSI. Hofrat Dr. Inzko u. a. begrüßen.

Das Konzert wurde gestaltet vom gemischten Jugendchor des BG für Slowenen in Klagenfurt, dem Männerchor »Mirko Filej« aus Görz, dem gemischten Chor »Jakob Petelin-Gallus«, Klagenfurt, dem gemischten Chor »Danica« aus St. Veit i. J., dem Mädchenchor aus Zell, dem Männeroktett der Wiener Gemeinschaft, dem gemischten Chor »Podjuna« aus Bleiburg sowie dem Beatensemble »Jadagani«. Das bunte Programm war Dr. France Cigan gewidmet, der sich sein ganzes Leben hindurch so sehr um die Volkslieder der Kärntner Slowenen bemüht hatte. Die verbindenden Worte an diesem Konzernachmittag, der ganz von Begeisterung geprägt war, sprach Dr. Janko Zerzer.

Beim anschließenden Empfang im Hermagoras-Schülerheim überreichte Valentin Oman, kürzlich mit dem Prešeren-Preis für seine künstlerische Arbeit ausgezeichnet, dem Bundespräsidenten zwei seiner Bilder.

Volkszeitung, 3. marca 1981

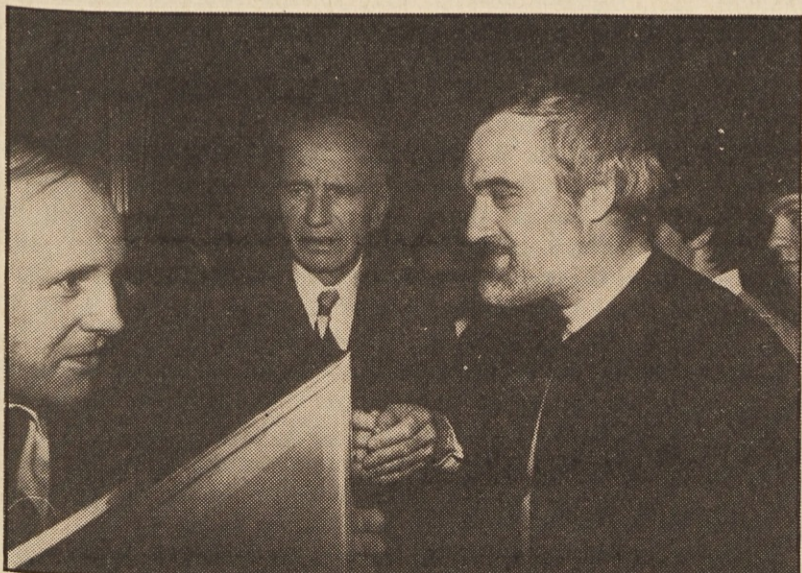

Tri generacije sledijo zborom.

Die Bundeshymne auf deutsch und slowenisch

Bis auf den letzten Platz besetzt war Sonntag der große Konzerthausaal, wo in Anwesenheit von Bundespräsident

Dr. Rudolf Kirchschräger und Landeshauptmann Leopold Wagner der Slowenische Christliche Kulturverband sein tradi-

Akademijski slikar Valentin Oman predaja spominsko sliko.

Tudi dirigent goriških pevcev Kljanšček je prinesel spominsko darilo.

FRANCE BEVK:

Zlata voda

Ali ste že kdaj pili zlato vodo? Še ne? Jaz sem jo že pil. Bila je to čisto navadna, mrzla studenčnica. A ker mi je ded dejal, da je prva voda, ki priteče na Novo leto opolnoči, zlata voda, sem mu verjel. In zdela se mi je prav posebno slastna.

Zakaj bi bila ta voda zlata?

Živel je siromak, ki ni imel niti skorjice kruha ne drv, zima pa od vruga. Peč mrzla, izba mrzla, na Silvestrov večer je legel pod odejo, da bi se ogrel. Tudi mačka, s katero sta delila kočo, je vzel k sebi, da bi jima bilo topleje. Maček je predel, siromak pa je razmišljal o svoji revščini in vzdihnil:

»O, da bi imel vsaj kos kruha, pol bi ga pojedel, a pol bi ga dal tebi, mucek.«

Maček se je oglasil: »Mrnjav!«

Nato je siromak zaspal. Sanjal je, da je maček spregovoril kot v pravljici.

»Vzemi škafo, pojdi po vodo in natoči zlata!« mu je rekel. In je še enkrat ponovil: »Vzemi škafo, pojdi po vodo in natoči zlata!«

Tedaj se je siromak prebudil. Zunanaj je bila noč in mraz, maček pa je predel: »Drn, drn!« Že je siromak hotel vstati in iti po vodo, a si je rekel:

»Eh, kaj sanje so sanje!«

Pa se je vendar premislil, vstal, vzel škafo in teklo do korita. Prav tedaj je bilo polnočno uro. Podstavil je posodo pod žleb in v škafo je zacingljalo in zapelo, bili so sami rumeni cekini... Siromak je imel tega bogastva dovolj za vse življenje. In tudi mucu ničesar ni manjkalo. Saj je to tudi zaslužil...

Tako sem slišal pripovedovati.

Res ali ne res, verjel sem, kakor vsaki pravljici. Menda so nekoč to verjeli vsi ljudje in na Novo leto opolnoči tekmovali, kdo bo prvi natočil vode. Pričakovali so, da jim bodo kot siromaku v škafo zacingljali cekini. A menda se ni nikoli več zgodilo, da bi komu priteklo čisto zlato. Tedaj, ko sem bil jaz še paglavec, sta tekmovala le še moj ded in sosed Koreninec v drugem

bregu. Ded ni nikoli prespal polnoči, da bi bil prvi pri koritu. Včasih sem mu jaz pomagal...

Spominjam se zime, ki je bila kopna do novega leta, mraz pa tak, da je vse ledeno. Ležal sem na trebuhu na peči in bral neko knjigo. Bržkone je bil »Robinson«. Takrat sem pogosto prebiral »Robinsona«, nikoli se ga nisem naveličal. Vsi so že spali, le ded je še sedel v ždiču, predel misli in vsak hip pogledoval na uro.

»Zdaj pa le!« je nenadoma rekel.

Skočil sem s peči, planil v vežo in popadel prazen škafo. Postal sem pred hišo in napeto prisluhnil. Nebo je bilo jasno, skozi gole veje so gledale zvezde. Na klancu so se lesketale ledene skorje. Slišati ni bilo niti najmanjšega glasu razen vode, ki je šumela v grapi.

Nenadoma se je s pobočja nasprotnega hriba, iz Oblok, oglasil udarec na zvon. Don — ena, don — dve... Ura je bila polnoč. Don — tri, don — štiri... Glas je jasno zvenel skozi čisti zrak in mrzlo noč. Don — pet...

Nisem smel več čakati. Bos, kot sem bil, da me je od mraza peklo v noge, sem stekel po klancu. In je bilo kar prav, da sem bil bos, sicer bi se izdajal z ropotom čevljev. Preden je ura odbila dvanajst, je bil škafo že pod žlebom. Voda je zacurljala in zapela v posodo. Nisem čakal, da bi bil škafo poln, prej sem ga popadel in sopihaje stekel nazaj do hiše.

Ob vogalu me je čakal ded. Gledal je proti sosеду in napeto prisluškoval. Tedaj so po klancu zapeli koraki v težkih, okovanih čevljih. Sosed je hitel po zlato vodo. Misli je, da je prvi. Tiho sem se zahihital, skoraj bi bil planil v glasen smeh.

»Pst!« je rekel ded in položil prst na usta. V škafo ni bilo cekinov, temveč navadna, čista, kot led mrzla studenčnica. A saj z dedom cekinov niti nisva pričakovala. Bila sva prva. To nama je bilo v velik užitek in veselje. Od zadovoljstva se mi je kar samo smejala. Tudi ded se je tiho smehljajal predse.

Do zadnjega kota so preteklo nedeljo napolnili na veličastni manifestaciji »Koroška poje« celovško koncertno dvorano...

Gozdna tišina

Peter in Renata sta tisti dan prvič skupaj odšla na izlet, prvič sta bila sama v božji naravi. Z roko v roki sta stopala po cvetoči poljani.

»Ali me ljubiš, Renata?« je vprašal Peter.

»Da!« je dahnila.

»Naposled sva sama! Ne motijo sorodniki in znanci! Ali si tudi ti tega vesela?« je dalje vpraševal Peter.

»O, da!« mu je pritrdila Renata. Stopala sta dalje in prišla do temnega gozda.

»Ali greva v gozd?« je plašno vprašalo dekle.

»Seveda, srček!« ji je odgovoril.

»Strah me je,« je priznala Renata.

Peter se je nasmehnil: »Saj se menda ne bojiš čarovnic in strahov?«

Renata je pobesila oči in zašepetala: »Ne, toda...«

»Toda —?«

»Saj si ti z menoj!«

Mladič se je veselo zasmel:

»Mene se torej bojiš? Ali sem res videti takšen, da bi ti mogel v gozdu kaj zlega storiti?«

Plašno ga je pogledala: »Ali boš pa tudi res priden, Peter?«

»Prisežem ti!«

»Zakaj pa pravzaprav greva v gozd, saj bi prav tako lahko ostala tu na trati.«

Peter jo je pogledal, se ves srečen nasmehnil in jo potegnjal za seboj. Potem sta tiho stopala v zeleni labirint, samo od časa do časa sta drug drugega zaljubljeno pogledala.

Nazadnje je Peter pretrgal tišino: »Renata, sediva tu pod to drevo!«

Na temnozelenem mahu sta si poiskala udoben prostorček.

»Nekaj bi te rad prosil,« je rekel Peter. »Prosim, bodi četrt ure čisto tiho! Človek ob strani ljubljenega bitja tako uživa v gozdni tišini. Molčiva torej, Renata!«

Preteklo so tri minute. Peter in Renata sta sedela z roko v roki pod starim drevesom.

Zdajci se je pa Renata zganila in rekla: »Peter...!«

Peter jo je stisnil za roko in zašepetal:

»Tiho, ljubica! Tako lepo je!«

Spet sta dve minuti molčala, potem je Renata spet dahnila: »Dragi...«

»Pst!«

Spet nekaj minut tišine. Potem se je Renata vnovič zganila in skušala dokončati svoj stavek: »Peter, jaz...«

»Še par minut, srček,« jo je prekinil Peter. »Prekrasna je ta gozdna tišina!«

Pogledala ga je in molčala.

Tokrat je Peter prekinil molk:

»Tako, zdaj sva vendar enkrat četrt ure uživala gozdno tišino.« Prikimala je. Peter ji je pogledal v oči in dejal:

»Vem, kaj si mi hotela ves čas povedati. Kajne, da si hotela reči: Peter, ljubim te?!«

Renata je odkimala.

»Ne, Peter! Hotela sem ti povedati, da sedim na mravljišču.«

Valentin Polanšek

Križ s križi

102.

Pa dobre stare šege iz nekdanjih salonov. Nastop kavalirja, to je vse! Mladinci so rastle v počutju, kako so že moški. Vseeno pa so trepetali pred večerom.

V ozadju pa je rahlo igral Ljubljčan: O sole mio. Zdaj se je dijaku vse odvezalo. Prevezel je damo. Bila je iz naselja Neue Heimat. Charlotta je kdaj pri njej služila. Druga mizna soseda pa je bila učiteljica Gertruda, ki ni pela.

Vsak dan z novimi naporji, razočaranji, obupi in oblikami bojazni. V nedeljo, 29. oktobra 1944, se vračajo folksšturmci s šestkilometerskega marša okoli Kranja v mesto na kosilo. Humar v SA-uniformi leze iz avta, brzostrelka se mu sproži. Mrtev se zvali na pločnik pred domom. Bil je pisarniška moč v biroju šolske direkcije. Bivši jugoslovanski oficir, ki je nosil staromodno obleko s knikerbokarcami. Govoril je polomljeno nemščino.

Namesto kosila mora vse v zaklonišče. Bombniki

so že nad mestom, ko šele zatuli sirena na stolpu mestne cerkve.

Tudi Zdravko mora dan navrh stati na častni straži v partajhajmu ob mrtvem nekdanjem jugoslovanskem oficirju, ki pa je po dirčevih besedah spoznal nemški red in se prostovoljno javil za sodelovanje z nemškim narodom. V temnih uniformah in z mandliherco na desni rami sta korakala po dva dijaka skozi mesto, da zamenjata stražo. Skozi Schillerstraße je šlo.

Dijaka je bilo do smrti sram, ko je šel mimo Prešernove smrtne hiše.

13. novembra 1944 je zapadel v Kranju prvi sneg. Zaradi cirkusa z zračnim alarmom so za nadalje prestemili pouk v domske kleti. Disciplina je pešala. Zlasti vpričo starih profakov.

V tednu od 19. novembra do 25. novembra 1944 so dodelili Zdravku za službo »šarfirer vom dinst''. Ta naloga je pripadala samo tretjeletnikom. Cel teden je bil dotični v temni uniformi. Spal je v dežurni sobi poleg glavnega vhoda. Nadzoroval je »unterfirerja vom dinst'', ki se je dnevno menjal. Pošiljal je določene dijake po pošto na glavni poštni urad. Skrbel je za red v celotnem domu. Moral je vedeti za vsa dogajanja v domu in za vsakega dijaka.

Za njim pa je prišla Ponta. Tako je bil spet en teden sam v študijski sobi pri prvoletnikih. To so bili dobri fantje. S Ponto sta že davno uvedla tikanje. In peti so znali mladci! Večkrat so ad hoc nastali pevski večeri, če je bilo znano, da je dežurni profaks

daleč stran. Tudi na kak sprehod sta Ponta in Zdravko kdaj šla s svojimi varovanci. Te navade drugače ni bilo. Prav nič nista hotela kazati, kako sta jim nadarjena. To so mladinci prijateljsko upoštevati in jima šli v vseh pogledih na roko.

Zdaj je zgubil še doktor Reušč svoj priljubljenost. Začelo se je načrtno prigoovarjanje in končno posiljevanje, da se celotni tretji letnik javi prostovoljno za vojaško službo. Prej je bilo rečeno, šele v počitnicah, ko boste zaključili tretji letnik, pridete za RAD (rajhsarbjedinst) na vrsto. Zdaj pa je prišlo geslo rajhspropagandaministra doktorja Goebelsa: Hočemo totalno vojno!

Dijaki so ugovarjali doktorju Reušču. Morda je visoko izobraženi, umetniško razgledani človek iz »altrajha'' (kakor se je uradno rekalo staremu nemškemu ozemlju, kakršno je prevzel Hitler januarja 1933) predobro občutil, da se dela velika krivica nad tako mladimi ljudmi? Morda? Navajal je zgodovinske primere, kako se je mladina že večkrat izkazala kot zvesta sila pri davnih Špartancih, pri Prusih, ko je šlo proti Napoleonu, v nacionalsocialističnem gibanju na primer Horst Wessel in Herbert Norkus, ki sta padla proti komunistični Rotfront v Berlinu:

— Tudi jaz bom zamenjal klavir s strojnico in svinčnik z ročno granato! je lagal.

Ko sta bila na samem, je Ponta zaupno izjavil:

— Dopust vzamem in se skrijem k sorodnikom v južnotirolsko planino.

(Dalje)

od petka, 6. marca 1981

do četrta, 12. marca 1981

AVSTRIJA

TV

LJUBLJANA

1

ČETRTEK, 12. marca: 9.00 Poročila — 9.05 Am, dam, des — 9.30 Dežela in ljudje — 10.00 Šolska TV — 10.30 Saj si mi vendar obljubil otroka — 12.15 Trije poletni dnevi — 13.00 Poročila — 17.00 Am, dam, des — 17.30 Marko — 17.55 Za lahko noč — 18.00 Prosim za mizo — 18.25 ORF danes — 18.30 Mi, družinska oddaja — 19.00 Avstrija v sliki — 19.30 Čas v sliki — 20.15 Mesto izgubljenih — 21.15 Vaš nastop, prosim — 22.00 Šport — 22.50 Poročila

2

PETEK, 6. marca: 9.00 Poročila — 9.05 Am, dam, des — 9.30 Ruščina — 10.00 Šolska TV — 10.30 Trinajst osličkov in sončno dvorišče — 12.05 Galapagos — 12.20 Klub seniorjev — 13.00 Poročila — 17.00 Am, dam, des — 17.30 Medvedi so pripravljene — 17.55 Za lahko noč — 18.00 Panoptikum — 18.25 ORF danes — 18.30 Mi, družinska oddaja — 19.00 Avstrija v sliki — 19.30 Čas v sliki — 20.15 Nesrečnež — 21.15 Modna revija — 21.20 Panorama — 22.20 Nočni studio povzročajo žalost raka? — 23.20 Svetovno prvenstvo v umetnem drsanju — 23.50 Poročila

SOBOTA, 7. marca: 9.00 Poročila — 9.05 Angleščina — 9.35 Francoščina — 10.05 Ruščina — 10.35 Baročno slavlje — 11.05 Nočni studio (pon.) — 12.30 Eggenberški glasbeni koledar — 13.00 Poročila — 15.05 Skrivnostna dediščina — 17.00 Športni abc — 17.30 Morski roparji na obali — 17.55 Za lahko noč — 18.00 Dvakrat sedem — 18.25 Heinz Conrads — 19.00 Avstrija v sliki — 19.30 Čas v sliki — 20.15 Glasba je adut — 21.50 Šport — 22.15 Svetovno prvenstvo amaterjev v standardnih plesih — 23.50 Poročila

NEDELJA, 8. marca: 11.00 Tiskovna ura — 12.00 Blazne noči Burlija — 14.50 Skozi divji Kurdistan — 16.30 Jeruzalem, Jeruzalem — 17.15 Pinokijo — 17.40 Za lahko noč — 17.45 Klub seniorjev — 18.25 ORF danes — 18.30 Mi, družinska oddaja — 19.00 Avstrija v sliki — 19.25 Kristjan v času — 19.30 Čas v sliki — 19.50 Šport — 20.15 Posledovih Falstafa — 21.15 Šport — 23.15 Poročila

PONEDELJEK, 9. marca: 9.00 Poročila — 9.05 Am, dam, des — 9.30 Pogled v lonec — 10.00 Šolska TV — 10.30 Skrivnostna dediščina (pon.) — 12.25 Fini ljudje — 13.00 Poročila — 17.00 Am, dam, des — 17.30 Lesi — 17.55 Za lahko noč — 18.00 Svet živali — 18.25 ORF danes — 18.30 Mi, družinska oddaja — 19.00 Avstrija v sliki — 19.30 Čas v sliki — 20.15 Šport ob ponedeljkih — 21.05 Detektiv Rockford — 21.50 Večerni šport — 22.20 Poročila

TOREK, 10. marca: 9.00 Poročila — 9.05 Am, dam, des — 9.30 Angleščina — 10.00 Šolska TV — 10.30 Makintoš in T. J. — 12.10 Edgar iz Tamaraka — 13.00 Poročila — 17.00 Am, dam, des — 17.25 Tudi veselje mora biti — 17.55 Za lahko noč — 18.00 Kurir cesarice — 18.25 ORF danes — 18.30 Mi, družinska oddaja — 19.00 Avstrija v sliki — 19.30 Čas v sliki — 20.15 Videoteka — 22.25 Rdeča roža — 23.35 Poročila

SREDA, 11. marca: 9.00 Poročila — 9.05 Tudi veselje mora biti — 9.35 Francoščina — 10.05 Kaj bi lahko postal? — 10.35 Ženin za Ano — 12.00 Argumenti (pon.) — 13.00 Poročila — 17.00 Telefon — 17.30 Viki — 17.55 Za lahko noč — 18.00 Čudovito življenje — 18.25 ORF danes — 18.30 Mi, družinska oddaja — 19.00 Avstrija v sliki — 19.30 Čas v sliki — 20.15 Maigret — 21.35 Poročila

NAŠ TEDNIK izhaja vsak četrtek. Naroča se na naslov: »Naš teden«, Celovec, Viktringer Ring 26. 9020 Klagenfurt. — Telefon uredništva, oglašnega oddelka in uprave 72 5 65. Naš zastopnik za Jugoslavijo ADIT-DZS, Gradišče 10, 61.000 Ljubljana, tel. 22207. Naročnina znaša letno: za tuzemstvo 180.— šil., za Jugoslavijo 200.— din, za ostalo inozemstvo 300.— šil. (po zračni pošti 550.— šil.). — Lastnik in izdajatelj: Narodni svet koroških Slovencev. — Odgovorni urednik: Borut Sommeregger. — Tisk: Tiskarna Družbe sv. Mohorja v Celovcu. Vsi Viktringer Ring 26.

1

LJUBLJANA

PETEK, 6. marca: 8.45 TV v šoli — 10.00 TV v šoli — 14.55 TV v šoli — 17.20 Poročila — 17.25 Družina Smola — 17.50 Domači ansambli — 18.15 Obzornik — 18.25 Šah — 18.45 Za našega otroka — 19.15 Risanka — 19.24 TV nocoj — 19.26 Zrno do zrna — 19.30 TVD — 19.55 Vreme — 19.57 Propagandna oddaja — 20.55 Muppet show — 21.20 V znamenju — 21.35 Nočni kino: Ljubljanka Amerike

SOBOTA, 7. marca: 8.05 Poročila — 8.10 Vrtec na obisku — 8.25 Lolek in Bolek — 8.35 Z besedo in sliko — 8.45 Tovarišija — 9.15 Pisani svet — 9.45 Dokumentarna oddaja — 10.15 Od refleksa do logike — 10.45 Ligabue — 11.50 Ljudje in zemlja — 12.30 Poročila — 12.55 Nogomet: Sarajevo: Sloboda — 14.45 Mladinski film — 16.10 Poročila — 16.15 Svetovno prvenstvo v umetnostnem drsanju — 17.15 Košarka: Partizan: Cibona — 18.55 Naš kraj — 19.10 Zlata ptica — 19.15 Risanka — 19.24 TV nocoj — 19.26 Zrno do zrna — 19.30 TVD — 19.55 Vreme — 19.57 Propagandna oddaja — 20.00 Prva sobota — 20.55 Propagandna oddaja — 21.00 Cirkus — 21.25 Smešna gospa — 23.40 Poročila

NEDELJA, 8. marca: 9.15 Poročila — 9.20 Otroška matineja — 10.10 Na vrat na nos — 11.10 TV kažipot — 11.30 Narodna glasba — 12.00 Kmetijska oddaja — 13.00 Jugoslavija, dober dan — 13.35 Poročila — 16.05 Bijelo polje, mestna ura — 16.50 Športna poročila — 17.00 Mayerling — 19.15 Risanka — 19.22 TV nocoj — 19.24 Zrno do zrna — 19.30 TVD — 19.55 Vreme — 19.57 Propagandna oddaja — 20.00 Svetozar Markovič — 20.55 Propagandna oddaja — 21.00 Očetje samohranilci — 21.30 Na svoj način — 21.45 V znamenju — 22.05 Športni pregled

PONEDELJEK, 9. marca: 8.45 TV v šoli — 10.00 TV v šoli — 14.55 TV v šoli — 16.45 SP v umetnostnem drsanju — 17.45 Poročila — 17.50 Minigodci v glasbeni deželi — 18.00 Narava in človek — 18.35 Obzornik — 18.45 Mladinska oddaja — 19.15 Risanka — 19.24 TV nocoj — 19.26 Zrno do zrna — 19.30 TVD — 19.55 Vreme — 19.57 Propagandna oddaja — 20.00 Družinski album — 21.00 Propagandna oddaja — 21.05 Kulturne diagonale — 21.45 V znamenju

TOREK, 10. marca: 9.00 TV v šoli — 10.00 TV v šoli — 16.05 Šolska TV — 17.10 Poročila — 17.15 Lolek in Bolek — 17.25 Slovenski ljudski plesi — 17.55 Mali svet — 18.25 Obzornik — 18.35 S Titom in vrhovnim štabom — 19.15 Risanka — 19.24 TV nocoj — 19.26 Zrno do zrna — 19.30 TVD — 19.55 Vreme — 19.57 Propagandna oddaja — 20.00 Skupno — 21.00 Propagandna oddaja — 21.05 Zgodba o vitezu Des Grieuxu in o Manon Lescaut — 22.00 V znamenju — 22.15 Violončelist Andree Navarra

Petek, 6. marca:

14.10—15.00 Koroški obzornik — Iz kulturnega življenja koroških Slovencev.

Sobota, 7. marca:

09.45—10.30 Od pesmi do pesmi — od srca do srca.

Nedelja, 8. marca:

07.05—07.35 Duhovni nagovor — Naj pesmica naša darilo vam bo.

Ponedeljek, 9. marca:

14.10—15.00 Koroški obzornik — Napoved sporeda — Zbori pojo: »Koroška poje« — posnetki od 1. 3.

RADIO CELOVEC

SLOVENSKE ODDAJE

Torek, 10. marca:

09.30—10.00 Domača zabavna glasba.
14.10—15.00 Koroški obzornik — Rdeče, rumeno, zeleno. — Popevke.

Sreda, 11. marca:

14.10—15.00 Koroški obzornik — Minute z: Ženski kvartet »Kežar« in trio »Korotan« s pevci. — Literarna oddaja.

Četrtek, 12. marca:

14.10—15.00 Koroški obzornik — Družinski magazin.

SREDA, 11. marca: 9.20 TV v šoli — 10.00 TV v šoli — 17.40 Poročila — 17.45 Zbis — peli so jih mati moja — 18.00 Velike razstave — 18.30 Obzornik — 18.45 Galerija opernih značajev — 19.15 Risanka 19.24 TV nocoj — 19.26 Zrno do zrna — 19.30 TVD — 19.55 Vreme — 19.57 Propagandna oddaja — 20.00 Film tedna: Bela vročica — 21.50 V znamenju — 22.05 Veleslalom za evropski pokal

ČETRTEK, 12. marca: 9.00 TV v šoli — 10.00 TV v šoli — 16.30 Šolska TV — 17.35 Poročila — 17.40 Tehnica za natančno tehtanje — 18.10 Mozaik kratkega filma — 18.35 Obzornik — 18.45 Po sledih napredka — 19.15 Risanka — 19.22 TV nocoj — 19.24 Zrno do zrna — 19.30 TVD — 19.55 Vreme — 19.57 Propagandna oddaja — 20.00 Glasbeni četrtek — 21.30 Propagandna oddaja — 21.35 625 — 22.15 V znamenju — 22.30 Slalom za evropski pokal

2

PETEK, 6. marca: 16.40 Poročila — 16.45 SP v umetnostnem drsanju — 17.45 Naši pesniki — 18.15 Namesto top liste — 18.45 Zgodbe Radoja Domaniča — 19.30 TVD — 20.00 Porota — 20.45 Zagrebška panorama — 21.10 Narodna glasba — 21.40 Kultura srca

SOBOTA, 7. marca: 17.35 Narodna glasba — 18.05 Iz sporeda TV... — 18.35 Na vrat na nos — 19.30 TVD — 20.00 Življenje na zemlji — 20.55 Poročila — 21.05 Feljton — 21.35 Športna sobota — 21.55 Glasbeni atelje

NEDELJA, 8. marca: 16.15 Nedeljsko popoldne — 18.00 SP v umetnostnem drsanju — 19.30 TVD — 20.00 Zakaj imam rad jazz — 21.00 Včeraj, danes, jutri — 21.25 Štiri korake v oblake

PONEDELJEK, 9. marca: 17.10 TVD v madžarščini — 17.30 TVD — 17.45 Pravljica — 18.15 Znana, neznana Jugoslavija — 18.45 Telesport — 19.30 TVD — 20.00 Znanost — 20.50 Zagrebška panorama — 21.15 Trsje in blato — 22.10 7+7

TOREK, 10. marca: 17.10 TVD v madžarščini — 17.30 TVD — 17.45 Palčki nimajo pojma — 18.15 Odprta knjiga — 18.45 Narodna glasba — 19.30 TVD — 20.00 Razvoj popularne glasbe — 20.55 Zagrebška panorama — 21.20 Portreti

SREDA, 11. marca: 17.10 TVD v madžarščini — 17.30 TVD — 17.45 Mak ob progi — 18.15 Reportaža — 18.45 Anšambel moskovskih solistov »Beljajev« — 19.30 TVD — 20.00 Emina vrnitev — 21.10 Zagrebška panorama — 21.30 Izvirni

ČETRTEK, 12. marca: 17.10 TVD v madžarščini — 17.30 TVD — 17.45 Jelenko — 18.15 Znanost — 18.45 Življenje na Bulvarju — 19.30 TVD — 20.00 3-2-1... gremo

6. Rožanski izobraževalni teden

7. - 15. marca 1981

Sodelujejo Slovenska prosvetna društva iz Bilčova, Kotmare vasi, Loč, Rožeka, Šentjakoba, Šentjanža in Sveč

Predavanja, diskusija, gledališka predstava, informacija, literatura, film

sobota 7. marca ob 20.00	Otvoritev Igralska skupina KPD »Planina« »Randevo« — komedija z diskusijo o aktualnih vprašanjih amaterskega gledališča	Šentjakob Farna dvorana
nedelja 8. marca ob 14.30 ob 19.30	S pesmijo v pomlad MPZ »Gorjanci« ter mladina s pesmijo in glasbo dr. Anton Feinig/ Hanzi Reichmann Izvirnost domačih imen	Kotmara vas Ljudska šola Bilčovs Gostilna Miklavž
ponedeljek 9. marca ob 19.00	Posvet rožanskih društev: Problemi kulturnega delovanja v Rožu	Bistrica v R. Ljudska šola
torek 10. marca ob 19.30 ob 19.30	dr. Norbert Schausberger »Novejša spoznanja iz zgodovine 20. stoletja« dr. Robert Saxer: »Dvojezična vzgoja v družini in šoli«; lutkovna skupina KDZ: »Trdoglavček«	Kotmara vas Gostilna Mežnar Rožek Ljudska šola
sreda 11. marca ob 19.30 ob 19.30	Horst-Dieter Sihler Filmski seminar: »Ist der Western von gestern?« (Stare kavbojke?) dr. Gert Lach, šolski psiholog Forum za vzgojna vprašanja	Bilčovs Gostilna Miklavž Loče Gostilna Pušnik
četrtek 12. marca ob 19.30 ob 19.30	H. in P. Kuhar, Železna Kapla: »Pričevanja o antifašističnem odporniškem gibanju« Kulturni ustvarjalci iz Roža: J. F. Perkonig, J. Scheinig, S. Singer, P. Markovič	Kotmara vas Gostilna Mežnar Bistrica v R. Ljudska šola
sobota 14. marca ob 15.00 ob 20.00	Oder mladje »Štiri fantje muzikantje« dr. Anton Feinig: Hišna in ledinska imena Podsinsje vasi in okolice	Bilčovs Gostilna Miklavž Podsinsja vas Gostilna Gašpar
nedelja 15. marca ob 15.00	Srečanje rožanskih pevskih in instrumentalnih skupin	Šentjakob Farna dvorana

Gost v Našem tedniku

PROF. JOŽKO HUTTER:

»Srečo sem imel, postal sem 80«

»Časi se spreminjajo in mi v njih, je pel pesnik davnih dni. Za časa moje generacije sta se svet in življenje na njem v marsičem v par desetletjih tako spremenila, kot prej niti v stoletjih. Tu na slabše, tam na bolje. Za časa moje mladosti smo imeli pri nas bogato knjižnico, pa vseeno premalo knjig za številne bralce. In danes? Bojim se, da bomo imeli kmalu več knjig in pisateljev kot bralcev...«

NT: Gospod profesor Hutter, obhajate te dni svojo osemdesetletnico. V knjigi »Setev in žetev«, ki je izšla ob 90-letnici ustanovitve prve centralne kulturne organizacije koroških Slovencev, ste napisali zgornjo ugotovitev. Samo 12 let je prva centralna organizacija bila ustanovljena pred Vašim rojstvom. Imate torej dober pregled in vpogled v kulturno delo pri nas.

Hutter: Že od dijaških let naprej sem z velikim zanimanjem sledil kulturnemu razvoju našega naroda, najbolj pri srcu pa mi je bila vedno tudi slovenska tiskana in govorna beseda.

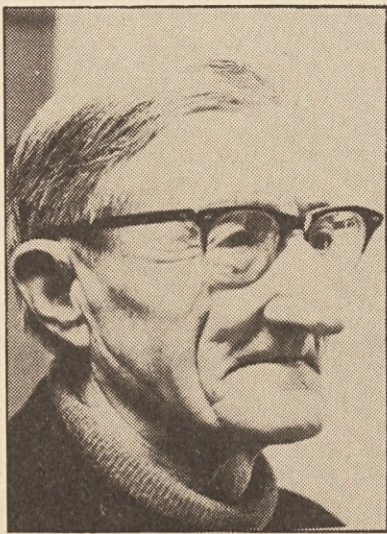
NT: Rojeni pri Huterju v Globasnici ste obiskovali gimnazijo v Šentpavlu.

Hutter: Po gimnaziji sem šel študirat zgodovino, slavistiko in geografijo na Dunaj. Takratne razmere si današnja generacija le težko predstavlja. Vsepovsod brezposelnost, ubošvo in pomanjkanje. O štipendijah, ki jih uživajo danes dijaki, si še sanjati nismo upali. Večkrat sem bil kar srečen, ako sem si za kosilo lahko privoščil

krožnik leče. Kljub vsem težavam smo bili visokošolci, ki smo se zbirali v »Klubu koroških slovenskih akademikov na Dunaju« skoraj vedno veseli in dobre volje in vse bolj povezani z našim preprostim ljudstvom, kakor današnji študentje.

NT: Ste po zaključku študija dobili tudi službo?

Hutter: Zavedni Slovenci smo bili takrat pri vladajočih vse prej kot na dobrem glasu. Po končanem študiju nisem dobil (kot tudi moja sestra Zofka, ki se je izučila za učiteljico) namestitve. Sestra je po nekaj letih vstopila v red šolskih sester in je že pred desetletjem umrla kot misijonarka med Indijanci v Južni Ameriki, jaz pa sem se najprej zaposlil doma na očetovi kmetiji, istočasno pa sem se v prostem času vključil v zelo razgibano prosvetno življenje tistih dni. Nato sem se preselil v Celovec v pisarno tajnika Slovenske prosvetne zveze in urednika »Koroškega Slovence« Vinka Zwitterja v Mohorjevi hiši. Pomagal sem mu, kjer sem pač mogel. Ko je Vinko odšel v Gradec delat izpite za doktorat, sem za nekaj tednov ostal

sam s tem delom. Ker so čez dan stalno prihajali društveniki, sem moral delati ponoči. Zlasti še, ker sem moral vsebino »Koroškega Slovence« in »Mladega Korotana«, prevesti v nemščino in predložiti v predcenzuro.

NT: »Mladi Korotan«, list za mladino, ste prav Vi ustvarili in je bil po izročilu zelo uspešen list.

Hutter: Ob »prihodu« Hitlerja smo imeli pri društvih okoli 30 nedeljskih šol, ki so jih takoj prepovedali. V zameno pa smo smeli začeti izdajati »Mladi Korotan«; pod pogojem, da bo strogo nepolitičen. Bil je to mesečnik, ki smo ga deloma prilagali »Koroškemu Slovincu«. Že na prvo številko smo dobili nekaj sto odzivov, kar nas je seveda navdušilo.

NT: Po napadu 3. rajha na Jugoslavijo je bilo tudi tega konec.

Hutter: Da, vigrédi 1941 smo vsi rajžali v ječo: dr. Franc Petek, Vinko Zwitter, Zupanc in mnogi drugi smo bili v isti celici, kjer smo se

počutili, kot nikoli ne prej ne pozneje, kot ena družina. Po nekaj mesecih pa nas je usoda razkropila na vse vetrove, nekateri tudi v večno domovino.

NT: Vojno ste preživeli v raznih ječah in v ruskem ujetništvu. Po vojni ste se vrnili v domovino.

Hutter: Po vojni sem zaprosil za službo; kot srednješolski profesor

sem učil do leta 1959 v gimnazii v Šentpavlu, potem pa do svoje upokojitve na Zvezni gimnaziji za Slovence v Celovcu.

NT: Ob jubileju, ki ga obhajate s svojo ženo čili in zdravi na duši in telesu v svoji hišici v Globasnici, Vam želimo še mnogo zdravih in srečnih let. Hvala za pogovor!

FK

4. ljudski tek in finale za Rožanski pokal

bo 15. marca 1981

Štart: 10.30 pri Podnarju v Slovenjem Plajberku

Prijave: 9.00 pri štartu

Proge: 2,5 km — 4,5 km — 9 km

pod pokroviteljstvom

Našega tednika in Elan Brnca

Po teku bo podeljen tudi Rožanski pokal — delo umetnika Valentina Omana!

Kostanjčani gostovali v Ljubljani: »Izreden kulturni dogodek«

Več kot desetkrat so člani igralske skupine SPD »Andrej Šuster-Drabosnjak« s Kostanj gostovali na raznih odrih dvojezičnega ozemlja, 12. in 13. t. m. pa so gostovali tudi v Mariboru in v Ljubljani. Največji slovenski dnevnik DELO je objavil poročilo o tem gostovanju v Ljubljani, ki ga hočemo v izvirnih posredovati tudi bralcem NT, ker ga je napisal poznavalec ljubljanske odrske dejavnosti in ima že zato svojo posebno težo.

Kdo bi vedel, ali je prijazno časopisno vabilo pritegnilo minuli petek v dvorano Šentjaskobskega gledališča toliko ljudi, da so morali sedeti tudi na dodatnih sedežih in da so nekateri ostali sploh brez vstopnic, ali pa je organizator gledališkega večera, Klub koroških Slovencev, tako skrbno razpošiljal vabila. Razveseljivo dejstvo je, da se je posrečil izreden kultur-

ni dogodek, ki je z nekaterimi otenki segel globoko v srca vseh prisotnih.

Ljubljanski gostje — dan po Mariboru — so bili člani slovenskega prosvetnega društva, ki na Kostanjah nad Vrbskem jezerom delujejo v imenu svojega znamenitega rojaka Drabosnjaka.

Predstavili so se z »Igro izgubljenega sina« Andreja Schuster-

ja, po domače Drabosnjaka, kar seveda pomeni, da smo to bukovniško priredbo svetopisemske zgodbe slišali v originalnem besedilu, v pristnem kostanjskem narečju.

Igralci niso mogli videti in občutiti velike gneče pred dvorano in celo zadrege prirediteljev, ki so najbolj vnete pošiljali v ozadje dvorane, da so pač stali. Morda so se čudili, kako da se igra v tej Ljubljani ne more pravočasno začeti. Najbrž so jim tudi šele pozneje povedali, da so jih prišli gledat ti in oni velmožje kulturnih, akademskih in političnih rangov. Za svojimi odrskimi vrati so morali tudi počakati, da je minil slavnostni nagovor (dr. Zablatnik, op. ur.), ki je napovedal — med drugim — praznik slovenske besede. Ta se je precej po napovedani 18. uri v vsej tišini, kolikor je dovolil šentjaskobski škripajoča dvorana, tudi začel.

Drabosnjak, ta koroški kmet iz Zvrhnjih Drabosenj pri Kostanjah, je živel v Vodnikovih časih (1768 do 1825) in je bil nekakšen bukovniški boem. Noben literarni zgodovinar ne more mimo njegovih posegov v literaturo, ker jih je bilo pač toliko in so se nekateri tudi v ustvarjalnem smislu toliko posrečili, da so se ohranili. Če ne druge, vsa ta leta na Koroškem. Ne gre kajpak preveličevati njegovih pesmic, pasijonov in verskih iger, gotovo pa se spleča pomisliti, kakšen vrage je čepel v njem, da je čedalje manj ril po zemlji, bolj in bolj pa glodal vsakršne knjige in si nazadnje priskrbel celo lastno tiskarnico,

Po krstni predstavi »Igre od izgubljenega sina«, 25. maja 1980, v Vrbi ob Vrbskem jezeru so se igralci poklonili navdušeni publiki (z leve: Eva Dragašnik (Angelc), Hanzl Dragašnik (Bratr), Rozalija Pichler (Birtinja), Hanzl Kokot (Oča), Kristijan Zeichen (Sin), Janez Lesjak (Birt), Monika Zeichen (Ščer), Herman Mačnik (Služabnik), Fredi Dragašnik (Tajfl)). Režijo je oskrbel Peter Sticker, osnutek scene Saša Kump, šepetala pa je Margit Lesjak.

da je v nekakšnem uporništvu tiskal svoje pesmi.

In zdaj ti pridejo njegovi skoraj 200 let mlajši Drabosnjaki obudit priliko o izgubljenem sinu. Avtor jo je postavil v svoj prostor in čas in prav tako se nam je kazala na odru zelo zelo stara.

Zgodba je pač znana: sina zamika širni svet, oče in brat mu branita, kljub temu pa sin odide, in to še z bogato popotnico. Svet je poln skušnjav, ki se jim popotni mladenič ne more upreti, in ko ob veseljačenju izgubi vse premoženje se ves beden napoti domov. Satan mu dvakrat svetuje, naj se pokonča — saj ga je bog zapustil — pa ga obakrat reši angel varuh, tako da srečno, čeprav z zadnjimi močmi, pade v očetov objem.

Zanimivi so gostilniški prizori, kjer je zgodba najdlje od slehernega Svetega pisma. Besedilo, ki teče v preprostih rimah, se tu znebi svetih naukov in igralcem dopusti, da se vedejo zares komedijantsko.

Občinstvo je kajpak uživalo, ker se je v dvorano vsipala govorica, po katero je sicer mogoče ponje šele čez visoke mejne gore. Dvorana se je kar prepustila valovom melodije, ki je tu malo znana, in se je šele postopoma potrudila kaj več tudi razumeti, luščiti najzanimivejše primerjave, sodelovati z odrom.

Na koncu se je oder napolnil s pesmijo (Koroškega akademskega okteta iz Ljubljane) in s cvetjem pa z besedami zahvale, ko je bilo vsem jasno, da so nam prišli vrli Korošci povedati, da pravzaprav ni izgubljenih sinov, da se oklepajo doma in se s takimile igrami, s kulturnimi dejanji torej, potrjujejo v slovenski trdnosti po domačih vaseh pa tudi drugod.

Tako je pač, da smo tu doli malce manjšinsko sentimentalni ob takihle dogodkih, oni zgoraj pa nam tega ne smejo preveč zameriti, saj se ob 7. členu tako ali tako spet znajdemo skupaj.

Janez Zadnikar

Med častnimi gosti premiere v Vrbi sta bila tudi Tone Partlič, dramaturg Slovenskega narodnega gledališča v Mariboru in dr. Bruno Hartman, ravnatelj univerzitetne knjižnice v Mariboru in poznavalec Drabosnjakovega dela, ki sta s Klubom koroških Slovencev in Ljubljani (tajnik Stane Uršič) in Koroškim akademskim oktetom bistveno prispevala pri gostovanju v Sloveniji.